

Nagytiszeletű
Vasváry Ödön
lelkész Urnak
Cleveland.

Nagytiszeletű Uram,

bizonyára csodálkozással veszi kezébe levelemet, hiszen tízedik esztendeje, hogy kezefogtunk, évtizede már, hogy ismeretlenül először kopogtattam be, szoraimmal otthonába. Azután itthon, mint a Szegedi Napló szerkesztője riportokban számoltam be hazakerkezésének, látogatásának és amerikai életének körülményeiről. Szabadjon remélnem, hogy emlékezik még reám és különösen jól esne bizonyosnak lenni abban, hogy az évtizedes távlatban megmaradt számomra barátsága, amellyel itthon kitüntetett és most, hogy ismét jelentkezem, újból részesülhetek abban a szeretetben és megértő jóindulatban, amellyel az előttem fekvő, 1928 évi januus 7. ai levelében körülvt.

Mielőtt a dolog lényegére térnék, szabadjon röviden emlékeztetnem Nagytiszeletű Uramat arra, hogy 1928-ban különböző tervekkel Amerikába készültem; a hajójegyet is megkaptam, közben azonban a bevándorlást annyira megszigorították, hogy még az affidavit mellett sem sikerült beutazási engedélyt kapni. Teltek-múltak az idők, közben súlyosbodott a helyzet és a gazdasági pusztulás a Szegedi Naplót sem kímélte meg. Anyagi nehézségekbe jutott, kénytelen voltam a laptól megválni és bár a lap kisebb keretek között ma is fennáll, azt az újságírói gárdát, amely valamikor szolgált - nem tudja eltartani. Az újságírói viszonyok minden vonalon rosszabbodtak, ennek ellenére megmaradtam pályámon, az egyik nagy budapesti lap délvidéki szerkesztőtanácsátársa vagyok, de miután ez sem jelent családfenntartó lehetőséget, más, gyakorlati téren kerestem újabb alkotási munkaterületet. Ennek során megvalósítottam és kiépítettem a Szegedi Ipari Vásárt, amely több ezer négyzetméteres területén minden esztendőben az idegenek ezreit vonzó, látványos, nemzetközi jellegű kiállítás. Egyik szervezője, vezetője és propaganda főnöke vagyok a Nagytiszeletű Uram előtt is bizonyára ismeretes, nemzetközi hírű Szegedi Szabadteri Játékoknak; ügyvezetője és reklámfőnöke voltam a szegedi ünnepi heteknek, melyeknek egyes ünnepi részeit Amerika számára is közvetítették; úgy hogy főleg mint propaganda, reklám, szervező és ötletadó, ugynevezett "kigondoló" minden szegedi megozdulásban évek óta eredményesen közreműködök. Itt még meg kell jegyezmem, hogy éppen az idén az ipari vásárról külön rádiófelvételt, közvetítést készi-

tettek Amerika számára és rövidhullámhosszon kétszer is közvetítették. Ez május 26.-án történt és azt hiszem 27 és 30.-án közvetítették Amerika számára. Ebben a rádióinterjúban én is szerepeltem.

Mindezeket azért bocsátottam előre, hogy Nagytiszteletű Uram lássa, mennyire bekapcsolódtam a modern élet vágató iramába. Ugy látom, hogy a propaganda, a reklám, az ötlet, a kidolgozás és keresztülvitel nagyon megfér, sőt testveri viszonyban fér meg a modern újságírással. Ezért van bátorságom arra, hogy Amerikába menjek.

Ezzel már rá is tértem a dolog lényegére. Nem arról van szó most mint 1928-ban, hogy szeretnék kijutni, hanem arról, hogy ha a Mindenható segítségével részesít, 1938-ban már ki is érkezem. Elmondhatom, hogy hosszú és küzdelmes esztendőik során erős váram volt nékem is az Isten és ez erősített, ez nem hagyott csüggedni és a legnehezebb időkben is eredményessé tette munkámat. Hosszu ideig állástalan voltam, ami nem jelentette azonban azt, hogy munka nélkül, mások könyörületére lettem volna utalva. És éppen azért, mert most nem nyomorgok, bár csak egyik napról a másikra élek családommal, merék vállalkozni arra, hogy családom érdekében, feleségemért és tizenötödik éves kislányomért, valamint idős szüleimért Amerikába megyek, hogy jobb lehetőséget teremtsék, főleg pedig, magam is elősegítsem, hogy a bibliai mondas réam vonatkozóan is érvényesüljön: Méltó a munkás az ő bérére.

Nagytiszteletű Uram, nagyon kérem fogadja barátiilag és érdeklődéssel azt a közlésemet, hogy feleségem december végén vagy januárban New Yorkba érkezik. Pár nappal ezalott megkaptuk az amerikai vizumot és az állandó tartózkodási engedélyt. A szükséges affidavitot New Yorkban élő amerikai állampolgár apósom küldte, akin kívül sógorom is kiint él. A helyzet bizonytalansága miatt úgy látjuk helyesnek, ha egyelőre csak a feleségem megy ki az édesapjához és az ő útján, bizonyos idő múltán kislányommal együtt én követem.

Öszinte bizalommal, felbátorítva attól a meleg érzéstől, amely közel víz esztendőis leveléből is - melyet megőriztem - felém árad, arra kérem Nagytiszteletű Uramat, legyen oly jó segítségemre lenni abban a formában, amelyről Szegeden, kedves édesanyja házában beszélünk.

Nagyon kérem, hogy most, amikor már csak talán hónapok kérdése, hogy én is kijuthassak Amerikába, legyen szives segítségemre lenni. Annakidején, jól emlékszem, arról volt szó, hogy ha a beutazási engedélyt meg tudom szerezni, Nagytiszteletű Uram talán el tud helyezni valamelyik magyar lapnál. Nem akarom külön válaszolni, hogy szerencsétlen helyzetünk miatt még a dolgozó

ember is milyen nehezen él meg, csak arra szeretnék rámutatni, hogy itt naponta 16-20 órát dolgozom és éppen csak hogy el tudom tartani a családomat, de már szüleimet nem bírom segélyezni és nem tudom megszerezni azt a polgári kényelmet, amely legalább egy napi pihenőt engedélyez a dolgozó ember számára egy héten. Lehetetlen, hogy ott kint ezzel a munkabírással és széleskörű gyakorlati munkássággal ne tudjam biztosítani családom polgári jólétét, gyerekeim továbbtaníttatását és azt, hogy öreg szüleimen segíthessek. Ehhez a törekvéshez nagyon kérem Nagytiszteletű Uram segítségét.

Kérem, legyen olyan szives, tüntessen ki válaszával, írja meg, hogy számíthatok-e és milyen formában baráti utbaigazítására, segítségére és engedje meg, hogy ha feleségem New Yorkba érkezik, néhány sorban jelentkezhessem Nagytiszteletű Uraméknál.

Nagyon lekötelezne, ha a Nagytiszteletű Asszonynak átadná tiszteletteljes kézcsókomat.

Abban a reményben, hogy számíthatok a tyai segítségére, azzal a jóleső érzéssel zárom soraimat, hogy Nagytiszteletű Uramat is azok közé sorozhatom, akik baráti jóindulattal fogják a kezemet.

Öszinte nagyrabecsülésem kifejezésével vagyok, választást reménykedve várva,

Szeged, 1937. november 18.

készséges jó hive:

Erdős Árpád.

Erdős Árpád hirdető
Szeged, Madách ucca 8.